Inspreektekst Robert van Motman, eigenaar locatie 10

50 kV-hoogspanningsstation – 5 minuten

Soest, 3 september 2026

Geachte voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad,

Ik spreek hier als eigenaar van een 5,7 hectare groot NSW-landgoed met beschermingsdoelstellingen, waarvan het college twee hectare wil onttrekken voor een 50 kV-hoogspanningsstation. Ik wil u vanavond vooral laten zien waar die twee hectare werkelijk deel van uitmaken.

Wanneer u op een kaart naar locatie 10 kijkt, ziet u misschien een stuk grond. Op de foto's achter mij ziet u iets anders: een landschap dat in bijna dertig jaar stap voor stap is opgebouwd.

In 1998 zijn wij samen met Landschapsbeheer Utrecht begonnen met natuurontwikkeling. Er kwamen ongeveer 1.200 bomen, een vijver van 2.000 vierkante meter, een lange singel, hagen, houtwallen, knotwilgen en kruidenrijk grasland. In 2008 is nog circa twee hectare toegevoegd en verder ingericht. In 2024 kwam daar 1,5 hectare bij, die wij samen met Boerennatuur Utrecht Oost verder ontwikkelen met een amfibieënpoel, struweelhaag, kruidenrijk grasland en een boomgaard met oude fruitrassen. [foto's]

Dit landschap van weides, heggen, bomen en water werkt als een magneet voor dieren. Hier leven onder meer ijsvogels, uilen, vleermuizen, boerenzwaluwen, buizerds, spechten, ringslangen, kikkers, vossen, reeën, dassen en steenmarters. Veel soorten planten zich hier ook voort. Dat is biodiversiteit in de praktijk.

Maar het landgoed heeft óók een maatschappelijke functie. Buurtbewoners en scholieren worden betrokken bij het hooien, hout snipperen, paardrijden en – als het weer het toelaat – schaatsen op de vijver. Straks kunnen zij ook meehelpen met het plukken van fruit uit de nieuwe boomgaard. Zo wordt natuur niet alleen beschermd, maar ook beleefd en doorgegeven aan een volgende generatie.

Daarom nodig ik u allemaal uit: kom vóór uw besluit zelf op het landgoed kijken. Loop er een half uur rond, bekijk de vijver, de hagen, het kruidenrijke grasland en de verbinding met de omgeving. Dan kunt u met eigen ogen beoordelen wat hier op het spel staat.

En dan wil ik u een paar vragen stellen. Als twee locaties technisch haalbaar zijn, is het dan logisch om juist de locatie te kiezen waar al bijna dertig jaar natuurontwikkeling heeft plaatsgevonden? Als natuur en ecologie bij locatie 10 en 11 niet met dezelfde informatie en dezelfde maatstaven zijn onderzocht, kunt u dan zeggen dat de vergelijking objectief is? En als een hoogspanningsstation vele tientallen jaren blijft staan, moet u dan niet eerst zeker weten dat de locatie met de minste schade aan bestaande natuur en landschap wordt gekozen?

Locatie 10 staat bovendien niet op zichzelf. Het landgoed ligt vlak bij de historische Praamgracht en het Natuurnetwerk Nederland en vormt een ecologische stapsteen tussen Pijnenburg en de natuur richting de Eem. Voor dieren bestaan geen kadastrale grenzen. Een ree, vleermuis, uil of ringslang heeft water, bomen, hagen, voedsel, rust en dekking nodig. Precies dat biedt dit gebied.

Ook landschapswaarde is meer dan alleen openheid. Wie vanaf de Torenlaan dit gebied binnenkomt, passeert De Naald van Waterloo, de Praamgracht, het Natuurnetwerk Nederland en dit NSW-landgoed: één samenhangend groen en cultuurhistorisch landschap. Het regionale fietsknooppuntennetwerk loopt hier niet voor niets doorheen. [foto landschap]

Uw eigen Adviescommissie Milieu & Ruimte stelde bovendien vast dat in de haalbaarheidsstudie bij natuur en ecologie voor locatie 10 en 11 dezelfde tekst werd gebruikt, terwijl locatie 10 rood en locatie 11 oranje werd beoordeeld. De commissie vroeg hoe objectief die waardering tot stand is gekomen. Dat is geen detail. Want als de onderbouwing van één belangrijk criterium vragen oproept, hoe kunt u dan zeker weten dat de totale belangenafweging evenwichtig is?

Ik ben niet tegen een hoogspanningsstation. Ik begrijp dat uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur nodig is. Ik vraag u ook niet om vanavond te bepalen dat locatie 11 de beste locatie is. Ik vraag u om iets fundamentelers: stem niet in met locatie 10 zolang natuur, ecologie én de overige relevante belangen van locaties 10 en 11 niet op dezelfde, volledige en objectieve wijze zijn onderzocht en tegen elkaar zijn afgewogen.

Laat daarom eerst de werkelijke natuurwaarden ter plaatse onderzoeken en maak daarna een gelijkwaardige vergelijking. Als er meerdere technisch haalbare locaties zijn, kies dan de locatie waar de minste bestaande landschappelijke en ecologische waarde hoeft te worden opgeofferd.

Natuur die in bijna dertig jaar is ontstaan, kun je niet compenseren met een rij jonge bomen rond een hoogspanningsstation.

Een boom kun je planten. Een ecosysteem kun je niet planten.

Dank u wel.